

КОНСОЛІДАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

СІЛЬЧЕНКО Владислава Віталіївна
студентка 1-го курсу ОС Магістр
спеціальності «Геодезія і землеустрій»

Науковий керівник
МАРТИН Андрій Геннадійович
д.е.н., чл-кор. НААН
професор, завідувач кафедри
землепорядного проєктування
Національний університет
біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна,
martyn@nubip.edu.ua

Фрагментація сільськогосподарських земель залишається однією з основних проблем українського аграрного сектору, що негативно впливає на ефективність та інтенсивність використання територій, підвищує витрати та знижує конкурентоспроможність аграрного виробництва [1]. В умовах воєнного стану ця проблема загострюється через додаткове розпорошення земельних ділянок, зміну їх власності, пошкодження або замінування [2]. У таких умовах консолідація земель виступає ключовим інструментом для подолання цих викликів, сприяючи укрупненню ділянок та оптимізації структури землекористування, забезпечуючи сталий розвиток аграрного сектору, відновлення економічного потенціалу сільських територій та гарантування продовольчої безпеки.

Одним із ключових аспектів успішної консолідації земель є модернізація земельно-кадастрової системи, яка передбачає впровадження інноваційних методів оцінки фрагментації земель та автоматизованих інструментів їхнього управління. Досвід країн ЄС демонструє, що консолідація земель у поєднанні з використанням цифрових кадастрових систем та геоінформаційних технологій (ГІС) сприяє ефективному використанню ресурсів та підвищенню прозорості процесів землеустрою. [3]. Модернізація земельно-кадастрової системи України передбачає впровадження інноваційних методів оцінки фрагментації земель та автоматизованих інструментів їхнього управління.

Воєнні дії на території України призвели до значних змін у структурі землекористування. Зокрема, частина земель була пошкоджена або замінована, що унеможливорює їх використання за призначенням. Крім того, переміщення населення та зміни у власності на земельні ділянки сприяють подальшій фрагментації земельних масивів.

Відповідно до чинного законодавства України, під час воєнного стану діють обмеження на безоплатну передачу земель державної та комунальної власності у приватну власність, а також на проведення земельних торгів щодо прав оренди та інших користувань [4]. Ці обмеження ускладнюють процес консолідації земель, оскільки зменшують можливості для перерозподілу та об'єднання ділянок.

Досвід європейських країн свідчить про ефективність програм консолідації земель у підвищенні продуктивності аграрного сектору та покращенні інфраструктури сільських територій [1]. Зокрема, використання геоінформаційних систем (ГІС) та сучасних методів землеустрою дозволяє оптимізувати процес об'єднання ділянок та забезпечити прозорість процедур.

Рекомендації для України:

- Розробка спеціальних програм консолідації земель з урахуванням особливостей воєнного стану, що передбачають спрощені процедури та механізми компенсації для власників земельних ділянок;
- Використання сучасних технологій для оцінки стану земель та планування заходів з консолідації, зокрема ГІС та дистанційного зондування Землі;
- Залучення міжнародного досвіду та адаптація кращих практик консолідації земель до українських реалій, що сприятиме підвищенню ефективності агровиробництва та відновленню сільських територій.

Консолідація сільськогосподарських земель у поєднанні з модернізацією кадастрової системи є ключовим напрямом для відновлення ефективного землекористування в Україні. Впровадження комплексних програм, заснованих на сучасних технологіях та міжнародному досвіді, дозволить мінімізувати негативні наслідки фрагментації земель та сприятиме відновленню економічного потенціалу сільських територій.

Список використаних джерел:

1. Попов А. С. Консолідація земель: навч. посіб. / Миколаївський національний аграрний університет. – Миколаїв: МНАУ, 2024. – 368 с.
2. Державний земельний кадастр України. (2023). URL: www.land.gov.ua.
3. Землеустрій і консолідація земель на сільських територіях Німеччини / Йоахім Томас. – К., – Ніжин : Видавець Лисенко М.М., – 428 с.

Особливості регулювання земельних відносин в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] // Координаційний центр з надання правової допомоги. URL: <https://legaid.gov.ua/publikatsiyi/osoblyvosti-regulyuvannya-zemelnyh-vidnosyn-v-umovah-voyennogo-stanu/>

УДК 528.4:355.422(1-81)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

«GEOPOINT»

6-7 березня 2025 року

**PROCEEDINGS OF INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE**

«GEOPOINT»

6-7 March 2025

Тези опубліковано в авторській редакції

*Автори матеріалів
НЕСУТЬ ПОВНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ*

За точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей